

Benedek Elek

A SZEGEDIEK ÜNNEPE (Részlet)

(...) A szegedi gyermekek ünnepelték az ő kedves költőjüket, ... Pósa Lajost, annak az ötletéből, hogy a költő feljön az ország szívébe, hogy ezentúl ne csak könyvekben, de újságban is, mégpedig minden héten egyszer dalolhasson, szegedi és nem szegedi gyermekeknek egyaránt...

Ím, itt romlatlan gyermekszívek sereglenek egy jóságos tekintetű bácsihoz, aki nekik nyolcszáz verset irt már, vígat és búsat vegyessen s most ez a bácsi, akivel ők minden nap találkozhattak, elmegy. Könnyezve szavalják, éneklük verseit a kedves Pósa bácsinak s szíved hangosan dobog, emelkedik az örömtől, a lelkesedéstől, magad előtt látván egy sereg gyermeket, mely nyelvben, hangban, ritmusban és érzésben magyar versen nevelődik fel; föleml a gondolat, hogy ez a nemzedék, mely a Pósa bácsi versein szoktatja nyelvet, fület a dallamossághoz, a helyes magyarsághoz, a szépen csengő rímekhez, mennyire más magyar lesz nyelvben és érzésben, mint az a mai, meglett nemzedék, mely idegen szellemű terméken nőtt fel s írásban és beszédben szánsalmasan fogyatékos, idétlen az ő magyar nyelv-érzéke!...

Gyermekeknek írni sokkal nehezebb, mint a nagyoknak. S az, aki eltalálja a gyermekeknek tetsző hangot, aki le tud ereszkedni a gyermek kedély- és értelemvilágához; s ami nem utolsó dolog nálunk: magyaros szellemben dalol és mesél gyermekeinknek, több hasznára van a köznek, mint sok-sok szobatudós, ki tíz-húsz embernek ír; vagy mind összevéve azok a holdat ijesztgető poéták, kiknek verseiben igaz érzés, magyaros szellem és nyelv, ritmus, még nagyító üveggel sem fedezhető föl.

Nagy szívbeli örömmel láttam a sokat szenvedett szegediekben, hogy megismerték az igazi magyar gyermekirodalom fontosságát, s annak legnépszerűbb művelőjét annyi kitüntetéssel s oly meleg szeretettel áraszták el, hogy arról fogalma sem lehet annak, aki e napon nem volt Szegeden.

Pósa Lajos sokat szenvedhetett tán abban a nyolc esztendőben, amit Szegeden töltött: mindezt el kellett felednie a neki szentelt napon. Ám Szeged is kiérdemelte az irodalom minden munkásának tiszteletét. Hisz Pósa Lajos nem akadémikus, nem tagja sem a Kisfaludy-, sem a Petőfi-társaságnak; magas hivatala sincs – egyszerűen poéta, kinek Szegeden éveken át nem volt semminemű állása, s ím, a szegediek mégis ünneplik őt!

Kit ünnepeltek benne? Talán a jó pajtást? Nem: a gyermekversek utolérhetetlen költőjét. A költő büszke lehet e kitüntetésre, melyhez hasonló értékű ritkán ér magyar poétát, de büszke lehet Szeged is, hogy észrevette Pósa Lajosét. Nyolc esztendő leforgásán nyolcszáz gyermekverset irt Pósa Lajos Szeged falai közt s az irodalomtörténet a magyar gyermekirodalom föllendülésének korszakát csakis ettől az időtől számíthatja, s meg kell adnia Szegednek a neki föltétlenül kijáró elismerést.

Lehetnek talán sokan olvasóim közt, akik különösnek találják, hogy a szegediek ünnepe »vezet« e hét* krónikájában. Márpedig úgy van és nem másként, hogy ez a hét *legfontosabb* eseménye. A mai gyermekvilág szellemi, erkölcsi fejlődésére Pósa Lajos oly nagy hatást gyakorol, hogy azt lehetetlen észre nem vennünk és mert jóltevő ez a befolyás, – meg nem becsülnünk.

Ország-Világ, 1889. dec. 07.